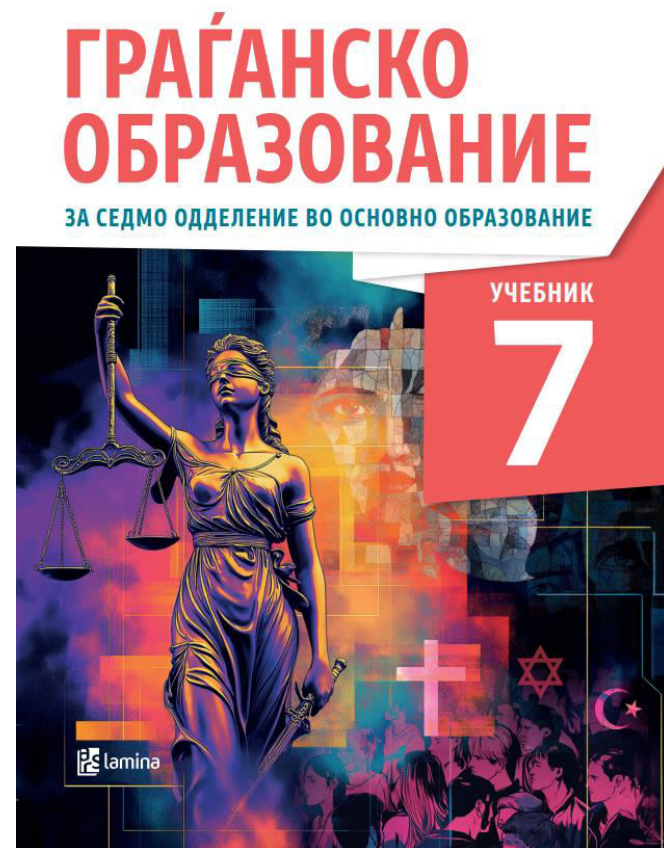


Тематско процесно планирање за
предметот: *Граѓанско образование*
во седмо VII одделение кое го
следи учебникот што е во употреба



Наставен предмет	<i>Граѓанско образование</i>
Вид/категорија на наставен предмет	Задолжителен
Одделение	VII (седмо)
Теми/подрачја во наставната програма	• Етика и религија • Идентитет
Број на часови	1 час неделно/36 часа годишно
Опрема и средства	• Дигитални паметни (смарт) уреди • Учебник • Енциклопедии, речници • Хамер, флипчарт, маркери, хартија за цртање, боички, ножички, лепило, леплива лента, компјутер, ЛЦД проектор • Работни листови (според учебник/прирачник) • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста
Изработил	Д-р Пеце Трифуновски
Адаптирал	

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Резултатите од учење наведени во наставната програма водат кон стекнување на следните компетенции опфатени со подрачјето Општество и демократска култура од Националните стандарди:

<i>Ученикот/ученичката знае и/или умее:</i>	
VI-A.1	да објасни како општествените фактори влијаат врз личноста и средината и да ги зема предвид при формирање мислење и донесување одлуки;
VI-A.2	да го анализира сопственото однесување со цел да се подобри, поставувајќи си реални и остварливи цели за активно делување во заедницата;
VI-A.3	да ги формулира и аргументира своите гледишта, да ги сослушува и анализира туѓите гледишта и со почитување да се однесува кон нив, дури и тогаш кога не се согласува;
VI-A.4	да прави критичка рефлексија за различните лични и општествени вредности и однесувања во различни контексти (особено во етички сензитивните ситуации), да ги почитува општествено прифатените норми и вредности, но и да ги предизвикува кога мисли дека тоа е потребно;
VI-A. 5	да ги разбира разликите меѓу луѓето по која било основа (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус итн.);
VI-A. 6	да препознава присуство на стереотипи и предрасуди кај себе и кај другите и да се спротивставува на дискриминација;
VI-A.7	да препознава манифестација на вербално и физичко насилство во сопственото опкружување, да ги согледува последиците од насилството и да се спротивставува на него;
VI-A.8	да согледа што ги поврзува, а што ги разединува луѓето во заедницата, да изнаоѓа начини да придонесе за напредокот на заедницата, имајќи ги предвид потребите и интересите на сите;
VI-A.9	да препознае ранливи групи во општеството, да учествува во хуманитарни и волонтерски акции и истите да ги поддржува;
VI-A.12	критички да анализира и дискутира за вредностите на граѓанското општество, различните улоги и однесувања на граѓаните и за својата улога во него;
VI-A.13	да го анализира концептот на човековите права и правата на децата, да идентификува случаи на повреда на правата и да презема активности за нивно неселективно почитување;
VI-A.14	да ги анализира и дискутира одговорностите на извршната, законодавната и судската власт во правната држава и улогата на државата во заштитата на човековите права;
VI-A.15	да идентификува ситуации во кои граѓаните можат да влијаат врз животот во заедницата и да се ангажира за подобрување на состојбите;

VI-A.16	да препознава ситуации на злоупотреба на моќта, да го објаснува штетното влијание на корупцијата врз единката, групата и општеството и да се спротивставува на ваквите појави во опкружувањето;
VI-A.19	да ја објаснува важноста на демократските процеси во општеството и да ги применува принципите на демократско учество во рамките на училиштето;
VI-A.21	да го разликува значењето на поимите: нација, народ, етничка заедница, граѓани и индивидуи; на појавите: етничка и национална припадност, патриотизам и национализам, мнозинство и малцинство; како и на концептите: територија, регион, држава, општество, власт и сл. и соодветно да ги користи во различните контексти на кои се однесуваат;
VI-A.22	да ги идентификува и почитува сите национални симболи на државата Република Северна Македонија и да манифестира чувство на припадност кон државата;
VI-A.25	да ги објаснува карактеристиките на природните и општествените средини и нивната поврзаност со организацијата на животот на луѓето;
VI-A.29	да ги идентификува разликите и сличностите меѓу најзастапените религии во светот и атеизмот/агностицизмот, со посебен акцент врз етичките норми и вредностите што ги застапуваат.
<i>Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:</i>	
VI-Б. 1	не смее да прави дискриминација врз основа на разликите меѓу луѓето (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус итн.);
VI-Б. 2	сите луѓе, вклучувајќи ги и децата, имаат право да ги изразуваат своите мислења и ставови и да учествуваат во донесувањето одлуки кои се поврзани со нивните потреби и интереси;
VI-Б.4	неселективното почитување на човековите права и слободи е клучно за добросостојбата на поединците и за општеството во целина;
VI-Б.5	еднаквоста, рамноправноста и социјалната кохезија се неопходни за успешно функционирање на заедницата;
VI-Б.6	личниот ангажман и соработката со другите се битни за остварување заеднички јавен интерес;
VI-Б.7	секој граѓанин е должен одговорно да се однесува кон сограѓаните, заедницата и општеството во целина, постојано имајќи ги предвид последиците од своите постапки по другите и околината;
VI-Б. 8	секој граѓанин должен да ги почитува законите, правилата и прописите кои го регулираат однесувањето на луѓето и функционирањето на институциите;
VI-Б.9	секој граѓанин треба да презема одговорност за промените во природата предизвикани од активностите на човекот;
VI-Б.11	секој има право да избере која религија ќе ја смета за своја, односно да избере да не припаѓа на ниту една религија/вера, без да има последици од направениот избор;

VI-Б.12	нашата држава е мултикултурно/мултиетничко општество во кое живеат припадници на различни култури/етникуми и секој нејзин граѓанин е одговорен да придонесува за интеркултурна размена и за почитување на човековите права во интерес на заедничкото живеење во интегрирано, етнички кохезивно општество;
VI-Б. 13	националниот идентитет, кој произлегува од припадноста на државата Република Северна Македонија, е битна компонента на идентитетот на сите граѓани на државата.

Наставната програма вклучува и релевантни компетенции од следните трансверзални подрачја на Националните стандарди:

Јазична писменост, Математика и природни науки, Дигитална писменост, Личен и социјален развој, Техника, технологија и претприемништво и Уметничко изразување и култура.

Ученикот/ученичката знае и/или умее:	
I-A.2	да познава и да користи различни форми на писмено изразување: литературни (песна, краток расказ, излагање/говор, литературен есеј, дневник и др.) и нелитературни (тематски есеј, известување, барање, соопштение, реклама и др.);
I-A.3	да води критички и конструктивен дијалог, аргументирано искажувајќи ги своите ставови;
I-A.5	да подготви и одржи говор со различна содржина и за различна цел, имајќи го предвид аудиториумот (возраста и етничкиот/културниот диверзитет);
I-A.8	да разбира содржини на аудио пораки: да може да ги издвои, анализира, оценува/вреднува и резимира информациите од пораките и да ги искаже (писмено и усно) со свои зборови;
I-A.9	да разбира содржини на пишан текст: да може да ги издвои, анализира, оценува/вреднува и резимира информациите од текстот и да ги искаже (писмено и усно) со свои зборови;
I-A.10	да разбира визуелно прикажани содржини (дијаграми, табели и графикони, илустрации, анимации и др.), да може да ги издвои, анализира, оценува/вреднува и резимира визуелно прикажаните содржини и да ги објасни (писмено и усно);
I-A.12	да користи информации од различни извори и медиуми и критички да пристапува кон нив, земајќи ги предвид изворот, контекстот, целта и веродостојноста на презентираниите информации.
III-A.25	да одлучува како да ги провери резултатите и размислува дали одговорот е разумен во контекст на проблемот,
III-A.29	да разгледува и одбира идеи, набљудува, предвидува и поставува претпоставки (хипотези), собира и вреднува докази, проверува предвидувања, планира, организира и спроведува истражување, евидентира, обработува, анализира и претставува резултати, евалуира и дискутира заклучоци,

IV-A.9	во комуникацијата со други во мултикултурниот дигитален простор, ги почитува различните учесници и ги следи правните, културните и етичките норми во однесувањето во дигиталниот простор;
IV-A.10	да се грижи за својот дигитален идентитет, безбедност и репутација и да ги почитува политиките за приватност;
IV-A.12	да истражува можности за користење на различни модели и симулации, комбинирање статични и динамички претставувања, звук, текст и слики за да модифицира или создаде едноставни креативни мултимедиумски продукти со конкретна намена и за определена публика;
IV-A.13	да дефинира критериуми за квалитет на дигитални продукти и решенија, вклучувајќи ги иновативноста и корисноста;
V-A.3	да ги идентификува различните компоненти на сопствениот идентитет кој се гради врз основа на припадноста на различни социјални групи (на пример: родов, етнички и национален идентитет) и на различните улоги кои ги има во животот (на пример: ученик, син/ќерка);
V-A.4	да прави процена на сопствените способности и постигања (вклучувајќи ги силните и слабите страни) и врз основа на тоа да ги определува приоритетите кои ќе му/ѝ овозможат развој и напредување;
V-A.5	да ги препознава емоциите кај себе и кај другите, да ги согледа последиците од сопствените емоционални реакции во различни ситуации и да користи соодветни стратегии за справување со емоциите;
V-A.6	да си постави цели за учење и сопствен развој и да работи на надминување на предизвиците кои се јавуваат на патот кон нивно остварување;
V-A.7	да ги користи сопствените искуства за да си го олесни учењето и да го прилагоди сопственото однесување во иднина;
V-A.8	да го организира сопственото време на начин кој ќе му/ѝ овозможи ефикасно и ефективно да ги оствари поставените цели и да ги задоволи сопствените потреби;
V-A.9	да ги предвиди последиците од своите постапки и од постапките на другите по себе си и по другите;
V-A.10	да применува етички начела привреднување на правилното и погрешното во сопствените и туѓите постапки и да манифестира доблесни карактерни особини (како што се: чесност, правичност, почитување, трпеливост, грижа, пристојност, благодарност, решителност, одважност и самодисциплина);
V-A.11	да дејствува самостојно, со целосна свесност од кого, кога и како може да побара помош;
V-A.12	успешно да се справува со социјалните притисоци;
V-A.13	да комуницира со другите и да се презентира себеси соодветно на ситуацијата;
V-A.14	да слуша активно и соодветно да реагира, покажувајќи емпатија и разбирање за другите и да ги искажува сопствените грижи и потреби на конструктивен начин;
V-A.15	да соработува со други во остварување на заеднички цели, споделувајќи ги сопствените гледишта и потреби со другите и земајќи ги предвид гледиштата и потребите на другите;
V-A.16	да ги препознава проблемите во релациите со другите и да приоѓа конструктивно во разрешување на конфликтите, почитувајќи ги правата, потребите и интересите на сите вклучени страни;

V-A.17	да бара повратна информација и поддршка за себе, но и да дава конструктивна повратна информација и поддршка во корист на другите;
V-A.18	да истражува, поставувајќи релевантни прашања, со цел да ги открие проблемите, да ги анализира и вреднува информациите и предлозите и да ги проверува претпоставките;
V-A.19	да дава предлози, да разгледува различни можности и да ги предвидува последиците со цел да изведува заклучоци и да донесува рационални одлуки;
V-A.21	да го анализира, проценува и подобрува сопственото учење;
VII-A.9	активно да учествува во тимска работа според претходно усвоени правила и со доследно почитување на улогата и придонесот на сите членови на тимот;
VIII-A.3	да ги изразува сопствените идеи, искуства и емоции, користејќи уметнички или други форми на креативно изразување (индивидуални или колективни);
VIII-A.5	да манифестира познавање на сопствената култура и на различните начини на нејзино изразување преку литературата и визуелните уметности, музиката и танците, градбите и другите културни продукти;
VIII-A.6	да ги идентификува разликите и сличностите меѓу сопствената култура и другите култури во своето потесно и пошироко опкружување и да ја анализира нивната поврзаност и меѓузависност;
VIII-A.7	да препознава и објаснува како културните обележја се менуваат со текот на времето и во различни контексти;
VIII-A.10	да ги идентификува и преиспитува стереотипите и предрасудите кон припадниците на другите културни групи што се манифестираат во неговото/нејзиното опкружување;
VIII-A.12	да го интерпретира светот не само од гледна точка на припадниците на сопствената култура туку и низ перспективата на другите култури.
<i>Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:</i>	
I-B.1	Преку изучување на мајчиниот јазик се развива сопствениот јазичен и културен идентитет, а преку јазичната комуникација се пренесува културното наследство и културата на живеење;
I-B.3	Преку читање текстови со различна содржина и структура се развива писменоста, се формира поширок поглед за себе и за светот и се поттикнува пишувањето од потреба и од задоволство;
I-B.4	содржината и начинот на изразување на сопственото мислење можат да придонесат за одржување и за подобрување на комуникацијата, но и да предизвикаат недоразбирање и конфликти;
III-B.5	Љубопитноста и иновативноста се клучни за развивање на научно-истражувачката мисла;
III-B.9	треба да ги разбира предностите, ограничувањата и ризиците на научните теории и нивната примена и да покажува развиен однос кон носење правилни одлуки и градење вредности, вклучително и моралниот аспект при решавањето проблеми.

IV-Б.3	потенцијалите на икт ќе се зголемуваат и треба да се следат и користат, но и дека треба да се има критичен однос кон веродостојноста, доверливоста и влијанието на податоците и информациите кои се достапни преку дигиталните уреди;
IV-Б.4	во дигиталниот простор е важно да се обезбеди заштита на идентитетот, приватноста и емоционалната сигурност, да не се користи говор на омраза и кибер насилство и да се почитуваат правилата и нормите на комуницирање во дигиталните заедници;
IV-Б.5	информациите достапни во дигиталниот простор треба да се користат етички, според дефинирани правила и за добро на луѓето;
V-Б.2	осознавањето на сопствениот идентитет придонесува за јакнење на самовербата и за развојот на личноста;
V-Б.3	сопствените постигања и добросостојба во најголема мера зависат од трудот кој самиот/самата го вложува и од резултатите кои самиот/самата ги постигнува;
V-Б.4	секоја постапка која ја презема има последици по него/неа и/или по неговата/нејзината околина;
V-Б.7	иницијативноста, упорноста, истрајноста и одговорноста се важни за спроведување на задачите, за остварување на целите и за надминување на предизвиците во секојдневните ситуации;
V-Б.8	Интеракцијата со другите е двонасочна –какошто има право од другите да бара да му/ѝ биде овозможено задоволување на сопствените интереси и потреби, така има и одговорност да им даде просторна другите да ги задоволат сопствените интереси и потреби;
V-Б.9	барањето повратна информација и прифаќањето конструктивна критика водат кон личен напредок на индивидуален и социјален план;
VII-Б.4	работната етика, културната чувствителност и односот кон другите се значајни за креирање и одржување позитивна работна клима;
VII-Б.5	ресурсите не се неограничени и дека е потребно одговорно да се користат;
VIII-Б.3	почитувањето и промовирањето на сопствената култура придонесуваат за јакнење на културниот идентитет и дигнитет;
VIII-Б.4	културниот диверзитет влијае врз развојот на идентитетот на припадниците на различни култури;
VIII-Б.5	на разликите меѓу културите треба да се гледа како на можност за учење и како предизвик за заемно разбирање и напредување;
VIII-Б.6	почитувањето и промовирањето на другите култури придонесуваат за обезбедување почит за сопствената култура од страна на другите.

Тема: ЕТИКА И РЕЛИГИЈА		Вкупно часови: 25
Резултати од учење Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да: 1. ги објаснува етичките принципи и моралните вредности и нивната примена во секојдневието; 2. ги опишува главните религии во светот и ја објаснува улогата на религијата денес; 3. ги објаснува етичките принципи што се заеднички за религиите во светот, нивните позитивни влијанија врз животот на луѓето и предизвиците што ги носат во денешниот свет; 4. ги објаснува карактеристиките на секуларната држава. Ученикот/ученичката развива: 5. морален интегритет и способност за избегнување морално неприфатливи постапки и одлуки. 6. почитување на верувањата на другите, без оглед на религијата на која ѝ припаѓаат или се атеисти.		
Содржини (и поими)	Стандарди за оценување	
Етика и морал (Основно етички категории: добро, зло; морални вредности: еднаквост, честност, емпатија, одговорност, скромност, праведност, доследност; хуманост; морална дилема; морално однесување; морални норми, интегритет, етички кодекс)	- Ги објаснува (преку пример) значењето на основните етички категории: добро и зло. - Ја објаснува (преку пример) примената на моралните вредности (еднаквост, честност, емпатија, одговорност, скромност, праведност, доследност, хуманост) во секојдневните одлуки и однесувањето. - Објаснува како моралните вредности на индивидуата се формираат под влијание на средината. -Идентификува потенцијални морални дилеми во различни ситуации во секојдневниот живот. - Објаснува морално и неморално однесување според етичките принципи. - Користи примери за да ги опише особините на личностите со интегритет. - Споредува морално и неморално однесување со законска регулатива. - Ја објаснува улогата на етичките кодекси во одговорното однесување на луѓето во различни професии.	

Религијата денес (религии: христијанство, ислам, јудаизам, хиндуизам, будизам; религиска припадност: православни, муслимани, католици, протестанти, Јудејци/Евреи, атеисти; верски објекти: цркви, џамии, катедрали, синагоги, храмови; свештеници: поп, оца, отец, рабин; Библија, Куран, Талмуд, Махабхарата, Рамајана; Господ, Христос, Алах, Мухамед, Брама, Шива, Вишна, Буда; реинкарнација, задгробен живот; правото на религиска слобода и слобода на уверување; меѓурелигискиот дијалог)	- Ги опишува христијанството, исламот, јудаизмот, хиндуизмот, будизмот преку нивните основни карактеристики. - Ја објаснува улогата на религијата како извор на утеха и смисла на животот. - Го објаснува влијанието на религијата врз моралните вредности и однесувања. - Го објаснува влијанието на религијата врз формирањето на чувство на заедништво и врз културата, обичаите и традициите во различните делови на светот. - Го објаснува правото на религиска слобода и слобода на уверување (правата на верниците да ги следат своите верувања без дискриминација или насилство и правото на секој човек да избере или да не избере религиска припадност). - Го објаснува значењето на меѓурелигискиот дијалог за обезбедување мир и стабилност во современото општество.
Заедничките етички принципи на религиите (религиски принципи: златно правило, праведност и правичност, сочувство и милосрдие, искреност и вистинољубивост, дарежливост и добротворност, поддршка на заедницата и солидарност, смиреност и ненасилство, проштевање, почитување на животот; религиски екстремизам)	- Наведува најмалку шест етички принципи што се заеднички за сите или за повеќето религии во светот. - Ги објаснува (преку примери) заедничките етички принципи во религиите во светот. - Објаснува како религиските принципи влијаат врз однесувањето и одлуките на луѓето во секојдневниот живот. - Ги објаснува предизвиците и позитивните влијанија на религиските уверувања врз мирот во светот. - Ги наведува и објаснува предизвиците поврзани со влијанието на религиите во светот: догматизам и нетолеранција, потиснување на критичкото мислење, промовирање родова нееднаквост, отпор кон културни и општествени промени, злоупотреба на авторитет.
Секуларизација (секуларна држава, секуларно образование, секуларно правосудство)	- Ги објаснува придобивките од раздвојувањето на црквата и државата во процесот на секуларизација. - Објаснува што значи секуларно образование и секуларно правосудство. - Идентификува и објаснува нарушување на секуларноста во дадени ситуации.
Тема: ИДЕНТИТЕТ Вкупно часови: 11	

Резултати од учење

Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:

1. објасни што е идентитет, како се формира и менува и од кои аспекти се состои;
2. прави разлика меѓу личен и групен идентитет;
3. ги наведе карактеристиките на личниот идентитет и го објасни влијанието на различните фактори во неговото формирање;
4. објасни како групната припадност придонесува за формирање на групниот идентитет;

Ученикот/ученичката:

5. ќе развива свесност за себе преку препознавање на сопствените верувања, интереси, силни страни и предизвици со кои се соочува;
6. преку соочување со групниот идентитет, ќе развива емпатија и почитување на различностите и ќе цени инклузивност и толеранција;
7. ќе стане поотворен/-а за прифаќање нови идеи и промени.

Содржини (и поими)	Стандарди за оценување
Поим за идентитет (фактори: пол, физички особини, особини на личноста, вредностите, интересите, културата, образованието, професијата, партнерските и пријателските врски, групната припадност, улогите во потесната и пошироката средина; личен и групен идентитет)	- Објаснува што се подразбира под поимот идентитет користејќи се себе си како пример. - Објаснува како се формира идентитетот и наведува примери преку кои го објаснува влијанието на различните фактори врз формирањето на идентитетот. - Ја објаснува разликата помеѓу личниот идентитет и групниот идентитет, користејќи примери. - Опишува ситуации од реалноста во кои идентитетот игра важна улога.
Личен идентитет (физички особини, психолошки карактеристики, биографски елементи; самодоверба, самопочитување, социјален медиум)	- Ги наведува аспектите на личниот идентитет и ги објаснува преку примери. - Ја објаснува мултидимензионалноста на идентитетот преку пример. - Објаснува (преку пример) како и зошто идентитетот се развива и менува во текот на животот. - Објаснува како вредностите и верувањата на поединецот го формираат неговиот личен идентитет и како влијаат на изборите што ги прави индивидуата, на нејзините врски со другите и на ефектите од своите постапки врз околината.

	- Објаснува (преку пример) како личниот идентитет е поврзан со самодовербата и самопочитувањето. - Ја објаснува улогата на семејството, училиштето и врсниците во обликувањето на личниот идентитет. - Ја објаснува поврзаноста меѓу идентитетот на социјалните медиуми и личниот идентитет.
Групен идентитет (формални и неформални групи, родов идентитет, етнички идентитет, национален идентитет)	- Наведува примери на формални групи и неформални групи и ја поврзува припадноста на овие групи со групниот идентитет. - Ја објаснува важноста на припаѓањето во различни групи и на прифаќањето на индивидуалните разлики меѓу припадниците на иста група. - Наведува примери преку кои ги објаснува различните видови групни идентитети. - Ја објаснува улогата на семејството во формирањето на родовиот идентитет. - Ги наведува карактеристиките на етничкиот идентитет и ги објаснува (преку примери) придобивките и предизвиците што се резултат на разноликоста на етничките идентитети во мултиетничките општества. - Го објаснува значењето на националниот идентитет и наведува како се манифестира патриотизам.

ИНКЛУЗИВНОСТ, РОДОВА РАМНОПРАВНОСТ/СЕНЗИТИВНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРНОСТ И МЕЃУПРЕДМЕТНА ИНТЕГРАЦИЈА

Наставникот обезбедува инклузивност преку вклучување на сите ученици во сите активности за време на часот. Притоа, овозможува секое дете да биде когнитивно и емоционално ангажирано преку користење на соодветни методички приоди (индивидуализација, диференцијација, тимска работа, соученичка поддршка). При работата со учениците со попреченост применува индивидуален образовен план (со прилагодени резултати од учење и стандарди за оценување) и секогаш кога е можно користи дополнителна поддршка од други лица (лични и образовни асистенти, образовни медијатори, татори волонтери и професионалци од училиштата со ресурсен центар). Редовно ги следи сите ученици, особено оние од ранливите групи, за да може навремено да ги идентификува тешкотиите во учењето, да ги поттикнува и поддржува во постигнувањето на резултатите од учењето.

При реализација на активностите наставникот еднакво ги третира и момчињата и девојчињата, при што води грижа да не им доделува родово стереотипни улоги. При формирање на групите за работа настојува да обезбеди баланс во однос на полот. При избор на дополнителни материјали во наставата користи илустрации и примери кои се родово и етнички/културно сензитивни и поттикнуваат родово рамноправност, односно промовираат интеркултурализам.

Секогаш кога е можно наставникот користи интеграција на темите/содржините/поимите при планирањето и реализацијата на наставата. Интеграцијата овозможува учениците да ги вклучат перспективите на другите наставни предмети во она што го изучуваат во овој наставен предмет и да ги поврзат знаењата од различните области во една целина.

КРИТЕРИУМИ ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ:

За да овозможи учениците да ги постигнат очекуваните стандарди за оценување, наставникот континуирано ги следи активностите на учениците за време на поучувањето и учењето и прибира информации за напредокот на секој ученик. За учеството во активностите, учениците добиваат повратна информација во која се укажува на нивото на успешност во реализацијата на активноста/задачата и се даваат насоки за подобрување (формативно оценување). За таа цел, наставникот ги следи и оценува:

- усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,
- истржувачките активности за прибирање податоци,
- изработките (мултимедијални презентации, постери, брошури и друг вид презентации),
- придонесот во работата во мали групи
- нивното етичко однесување како за време на часот и во училиштето, така и надвор од него и за време на слободните активности.

По завршување на учењето на секоја тема, ученикот добива бројчана сумативна оценка за постигнатите стандарди за оценување. Сумативната оценка се изведува како комбинација од оценката за напредувањето констатирана преку различните техники на формативно оценување. Во текот и на крајот од учебната година ученикот добива бројчани оценки.